

KS. RAFAŁ LEŚNICZAK

*Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*

**INSTYTUT EDUKACJI MEDIALNEJ  
I DZIENNIKARSTWA UKSW W WARSZAWIE  
– WYBRANE REFLEKSJE  
W 20. ROCZNICĘ DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU**

**Słowa kluczowe:** badania naukowe, Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa, kadra akademicka, nauki o komunikacji społecznej i mediach

1. Usytuowanie Instytutu w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach. 2. Struktura i profil badawczy Instytutu. 3. Działalność studencka. 4. Program studiów. 5. Refleksje końcowe

**1. USYTUOWANIE INSTYTUTU W DYSCYPLINIE NAUKI  
O KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ I MEDIACH**

W 2022 r. Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW obchodził 20. rocznicę działalności. Powstał on formalnie na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w 2002 r., a studia dziennikarskie prowadzone są na tymże Wydziale od 1992 r.<sup>1</sup>. Wydarzenia te powiązane są z osobą ks. Antoniego Lewka<sup>2</sup>, założyciela i pierwszego dyrektora Instytutu. Jak zauważa Karol Klauza, decyzja władz uczelni o powołaniu studiów dziennikarskich była dość oryginalną formułą powiązania medioznawstwa z teologią katolicką, korespondującą z intuicją pastoralną patrona uczelni, kardynała Stefana Wyszyńskiego<sup>3</sup>. Ksiądz Lewek pojmował dziennikarstwo w kontekście działalności

---

<sup>1</sup> A. Adamski, *Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Historia, terażniejszość i przyszłość*, Studia Theologica Varsaviensia 2013, nr 51 (1-Numer Jubileuszowy, 1963–2013), 167; J. Olędzki, *Komunikować dla integracji. Wprowadzenie*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018, 13.

<sup>2</sup> A. Adamski, dz.cyt., 13; K. Klauza, *Medialna eklezjogeneza w środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ksiądz Profesor Antoni Lewek (1940–2010) i spadkobiercy jego troski*, Kultura – Media – Teologia 2011, nr 6, 9; R. Bartnicki, *Ks. prof. dr hab. Antoni Lewek – twórca Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na UKSW*, Kultura – Media – Teologia 2010, nr 2, 64–77.

<sup>3</sup> K. Klauza, dz.cyt., 9.

ewangelizacyjnej, a fundamentem moralnym realizacji powołania do posługi medialnej, w opinii założyciela IEMiD, była opcja personalistyczna w ujęciu Jana Pawła II<sup>4</sup>.

Podczas konferencji naukowej 25 października 2017 r.<sup>5</sup>, zorganizowanej z okazji 25-lecia istnienia studiów dziennikarskich na Wydziale Teologicznym UKSW, prelegenci podkreślali nowe perspektywy badawcze teologii mediów i komunikacji w kontekście powołanej w 2011 r. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nowej dyscypliny naukowej – nauki o mediach (istniejącej od 2018 r. jako dyscyplina nauki o komunikacji społecznej i mediach)<sup>6</sup>. Owocem konferencji jest monografia *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, pod redakcją J. Olędzkiego<sup>7</sup>. Prelegenci dość jednoznacznie wskazywali użyteczność teologii mediów w refleksji naukowej dotyczącej etyki komunikowania, jak również doceniali wkład myśli papieskiej i nauczania Kościoła o mediach<sup>8</sup>. Przywołali także stanowisko ks. Antoniego Lewka, który „postulował rozumienie teologii mediów jako samodzielnej subdyscypliny nauk teologicznych”<sup>9</sup>. Twórca IEMiD klasyfikował teologię mediów w ramach teologii praktycznej lub w ramach teologii ewangelizacji<sup>10</sup>.

Należy zgodzić się z Markiem Jabłonowskim, który zauważa, że każdy aksjomat teologiczny ma swoje zakorzenienie w *sacrum*, a „nauki społeczne, ze względu na prymat obiektywności, empirycznej sprawdzalności, stoją w opozycji do wiary”<sup>11</sup>. Z tego też powodu dostrzega on problem pogodzenia, bez popadania w sprzeczność, perspektywy nauk teologicznych i nauk społecznych. Nie bez znaczenia pozostaje odmienność metodologii powyższych dziedzin nauki<sup>12</sup>.

W historii Instytutu odnotowuje się interdyscyplinarność badań i kadry, która może wskazywać na wysoki potencjał naukowy, ale również stanowić pewne zagrożenie odejścia od głównego nurtu badań w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach. Warto odnotować, że postępowania awansowe procedowane są w jednej wskazanej dyscyplinie, w konsekwencji dorobek naukowy, sytuujący się w kilku dyscyplinach, niekoniecznie musi stanowić korzyść i walor dla osoby ubiegającej się o awans naukowy<sup>13</sup>.

<sup>4</sup> Tamże, s. 14.

<sup>5</sup> R. Leśniczak, *Sprawozdanie z konferencji naukowej organizowanej z okazji 25-lecia istnienia studiów dziennikarskich na Wydziale Teologicznym UKSW, 25 X 2017*, Łódzkie Studia Teologiczne 2017, nr 26(4), 214–216.

<sup>6</sup> I. Hofman, *Paradygmaty nowej dyscypliny*, „Studia Medioznawcze” 2019, nr 20 (4), 309–312.

<sup>7</sup> *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018.

<sup>8</sup> M. Jeżak-Śmigieliska, M. Lender-Gołębiowska, M. Makuła, E. Skóra, *Teologia mediów i komunikacji jako nowa perspektywa badawcza w naukach o mediach*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018, 175–182.

<sup>9</sup> Tamże, 183.

<sup>10</sup> A. Adamski, *Książd profesor Antoni Lewek (1940–2010) i jego zasługi dla edukacji medialnej*, red. J. Olędzki, Biuletyn Edukacji Medialnej 2012, nr 1, 119.

<sup>11</sup> M. Jabłonowski, *Czy istnieją aksjomaty teologii środków społecznego przekazu w naukach o mediach?*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, Warszawa 2018, 213.

<sup>12</sup> M. Jeżak-Śmigieliska, M. Lender-Gołębiowska, M. Makuła, E. Skóra, dz.cyt., 182–185.

<sup>13</sup> D. Kała, *Ogólne przesłanki nadania stopnia doktora habilitowanego*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2021, nr 83(1), 229–242.

Od 2018 r. kadra Instytutu istotnie zwiększa swój potencjał badawczy w medjoznawstwie przez uzyskanie stopni naukowych doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych i w dyscyplinie nauki o mediach przez Małgorzatę Laskowską<sup>14</sup> i ks. Krzysztofa Marcyńskiego<sup>15</sup>, a w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach przez ks. Rafała Leśniczaka<sup>16</sup>. Ponadto w 2018 r. został zatrudniony ks. Krzysztof Stępiak, już jako samodzielny pracownik naukowy, który uzyskał habilitację na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego<sup>17</sup>. Tak więc dotychczasowa kadra akademicka, w przeważającej mierze ze stopniami naukowymi doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk teologicznych, systematycznie podnosi swoje kwalifikacje przez awanse naukowe w dziedzinie nauk społecznych.

Na skutek ustawy z 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – pracownicy uczelni wyższych musieli zadeklarować dyscyplinę wiodącą, do której przyporządkowali swój dorobek naukowy<sup>18</sup>. Liczba pracowników Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa, klasyfikujących swój dorobek w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, okazała się wystarczająca, by podległa ewaluacji. Wynik ewaluacji działalności naukowej za lata 2017–2021, opublikowany 2 sierpnia 2022 r. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, zaklasyfikował powyższą dyscyplinę uprawianą na UKSW do kategorii B<sup>19</sup>.

## 2. STRUKTURA I PROFIL BADAWCZY INSTYTUTU

Na mocy Uchwały nr 611/2019 Rady Wydziału Teologicznego z 25 listopada 2019 r. w sprawie struktury Wydziału Teologicznego, powołano nową strukturę

<sup>14</sup> Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, *Postępowanie habilitacyjne – dr Małgorzata Laskowska*, <https://www.wdib.uw.edu.pl/strona-archiwalna/wydzial/nauka-i-badania/habilitacje/2205-postepowanie-habilitacyjne-dr-malgorzata-laskowska> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>15</sup> Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, *Postępowanie habilitacyjne – ks. dr Krzysztof Marcyński*, <https://www.wdib.uw.edu.pl/strona-archiwalna/wydzial/nauka-i-badania/habilitacje/1880-postepowanie-habilitacyjne-ks-dr-krzysztof-marcyński> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>16</sup> Instytut Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS, *dr Rafał Leśniczak*, <https://www.umcs.pl/pl/dr-rafal-lesniczak,20151.htm> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>17</sup> Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, *Postępowanie habilitacyjne – ks. dr Krzysztof Stępiak*, <https://www.wdib.uw.edu.pl/strona-archiwalna/wydzial/nauka-i-badania/habilitacje/1879-postepowanie-habilitacyjne-ks-dr-krzysztof-stepniak> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>18</sup> „Ewaluację przeprowadza się w ramach dyscypliny w podmiocie zatrudniającym według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przeprowadzenia ewaluacji co najmniej 12 pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy związanej z prowadzeniem działalności naukowej w tej dyscyplinie”. (Art. 265.4. *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*) Zob. ISAP – Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz.U. 2018 poz. 1668 <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>19</sup> Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Wyniki ewaluacji działalności naukowej za lata 2017–2021*, 2.08.2022, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wyniki-ewaluacji-dzialalnosci-naukowej-za-lata-2017-2021> (dostęp: 27.12.2022).

Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa<sup>20</sup>. Instytutem kieruje dyrektor dr hab. Grzegorz Łęcicki, jego zastępcą jest ks. dr hab. Krzysztof Stępnia. Kierownikiem kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest ks. dr hab. Rafał Leśniczak. Rada dyscypliny naukowej nauk o komunikacji społecznej i mediach liczy 13 osób. Do nich należą: ks. prof. dr hab. Witold Kawecki, zatrudniony na stanowisku profesora; ponadto 10 profesorów uczelni: dr hab. Piotr Drzewiecki, dr hab. Katarzyna Flader-Rzeszowska, ks. dr hab. Józef Kloch, dr hab. Małgorzata Laskowska, ks. dr hab. Rafał Leśniczak, dr hab. Grzegorz Łęcicki, ks. dr hab. Krzysztof Marcyński, ks. dr hab. Norbert Mojżyn, dr hab. Monika Przybysz, ks. dr hab. Krzysztof Stępnia oraz zatrudnieni na stanowisku adiunkta: dr Marta Jarosz i ks. dr Jarosław Sobkowiak, prodziekan ds. finansów i studiów stacjonarnych Wydziału Teologicznego<sup>21</sup>.

Obecnie w skład IEMiD wchodzi następujące jednostki:

- Katedra Teologii Środków Społecznego Przekazu i Edukacji Medialnej, którą kieruje dr hab. Grzegorz Łęcicki. W jej obrębie zatrudnieni są następujący pracownicy naukowo-badawczy: dr hab. Piotr Drzewiecki, dr Magdalena Butkiewicz, dr Aleksandra Gralczyk, dr Mateusz Kot. Profil naukowy Katedry obejmuje zagadnienia z obszaru filmoznawstwa, edukacji medialnej, mediów audiowizualnych, propagandy, manipulacji, komunikowania międzynarodowego, pedagogiki mediów, komunikacji wizualnej, grafiki.

- Katedra Teorii, Języka i Etyki Mediów, którą kieruje dr hab. Małgorzata Laskowska. W jej skład wchodzi: ks. dr hab. Krzysztof Marcyński, dr Łukasz Goniak, dr Marta Jarosz, ks. dr Jarosław Sobkowiak. Badania naukowe Katedry skoncentrowane są na zagadnieniach z zakresu teorii komunikowania, etyki dziennikarskiej, kompetencji komunikacyjnej, komunikacji społecznej i religijnej, natury mediów, praktyki dziennikarskiej, konwergencji mediów, zarządzania mediami, prawa prasowego, historiozofii mediów, języka w mediach, nowych mediów, prakseologii dziennikarskiej, etyki i aksjologii mediów, antropologii i hermeneutyki przekazu medialnego.

- Katedra Komunikacji Społecznej, Public Relations i Nowych Mediów, kierowana przez ks. dr hab. Rafała Leśniczaka. W strukturze katedry zatrudnieni są: dr hab. Monika Przybysz, dr Jacek Dziekan, dr Piotr Łuczuk, dr Marek Robak. Profil naukowo-badawczy Katedry obejmuje następujące kierunki badań: mediatyzację polityki, mediatyzację religii, public relations, komunikowanie polityczne, etykę mediów, komunikację kryzysową, rzecznictwo prasowe, Internet, reklamę, media społecznościowe, kulturową antropologię mediów, media relations wobec ekspansji mediów społecznościowych, cyberbezpieczeństwo, cyberwojnę i cyberterrorizm, komunikację cyfrową, wpływ nowoczesnych technologii na komunikację społeczną, komunikację internetową, wieloskalowe metody badań Internetu, informatykę medialną, data science w badaniach społecznych.

<sup>20</sup> Monitor UKSW. Wydział Teologiczny, *Uchwała nr 611/2019 Rady Wydziału Teologicznego UKSW z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie struktury Wydziału Teologicznego*, <https://monitor.uksw.edu.pl/wt/docs/292> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>21</sup> Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Struktura*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=my&id=7106> (dostęp: 27.12.2022).

• Katedra Komunikacji Religijnej, Marketingu i Reklamy, którą kieruje ks. dr hab. Krzysztof Stępiak. W jej skład wchodzi następujący pracownicy badawczo-dydaktyczni: ks. dr hab. Józef Kloch, dr Ewa Jurga-Wosik, dr Ewa Czackowska, dr Kinga Cybulska. W profilu naukowym Katedry odnotowuje się podejmowanie zagadnień z zakresu reklamy i reklamy religijnej, percepcji i recepcji reklamy, historii reklamy, marketingu religijnego, komunikacji wizualnej i medialnej, nowych mediów, manipulacji i perswazji w komunikacji, dziennikarstwa, uzależnienia internetowego, Internetu, komunikacji cyfrowej, rzecznictwa prasowego, genologii dziennikarstwa, modeli dziennikarstwa, prasy lokalnej i regionalnej, profesjonalizacji dziennikarstwa, społeczeństwa informacyjnego, historii Kościoła, historii mediów, biografistyki, teorii mediów, komunikacji marketingowej, strategii komunikacji marki, kreowania marki, branding, języka reklamy, perswazji, technik wywierania wpływu, mechanizmów poznawczych, psychologii konsumentckiej, świadomości konsumentów, prosumentyzmu, konsumeryzmu, reklamy, kreatywności.

• Katedra Komunikacji Kulturowej i Artystycznej, kierowana przez ks. prof. dr. hab. Witolda Kaweckiego. W strukturze Katedry zatrudnieni są: dr hab. Katarzyna Flader-Rzeszowska, ks. dr hab. Norbert Mojżyn, dr Dagmara Jaszewska, dr Milena Kindziuk. Profil naukowy Katedry obejmuje zagadnienia kultury wizualnej, komunikacji medialno-kulturowej, kultury politycznej, etyki mediów, teatru z perspektywy *media studies*, prasoznawstwa, historii mediów, komunikacji wizualnej, fotografii i grafiki dziennikarskiej, języka filmu, kultury języka polskiego, sztuki reportażu, badań wizerunku medialnego, prakseologii dziennikarskiej.

• Zakład Dydaktyki Mediów, którym kieruje ks. dr Jarosław Sobkowiak. W Zakładzie zatrudnieni są: dr Paweł Płatek, dr Tomasz Płonkowski, mgr Ryszard Romanowski. Badania naukowe Zakładu skoncentrowane są na zagadnieniach z zakresu form przekazu telewizyjnego, etyki i aksjologii mediów, internetu, nowych technologii, oprogramowania, radia, rozgłośni akademickich, nowych mediów, edukacji medialnej, marketingu medialnego i politycznego, promocji, zachowań konsumentckich, komunikacji marketingowej.

Na podkreślenie zasługuje działalność wydawnicza Instytutu. W 2021 r. w prestiżowym Wydawnictwie Taylor & Francis została opublikowana monografia *Sustainable Development Goals and the Catholic Church. Catholic Social Teaching and the UN's Agenda 2030*, której autorami rozdziałów byli pracownicy IEMiD<sup>22</sup>. Ponadto powstały monografie naukowe będące podstawą wcześniej wymienionych wniosków awansowych: *Fenomen reklamy religijnej, Kompetencja komunikacyjna. Studium medioznawcze, Kształcenie w zakresie etyki dziennikarskiej w kontekście współczesnych wyzwań mediów społecznościowych, Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013–2016)*<sup>23</sup>. Pracownicy Instytutu publikują w polskich

<sup>22</sup> *Sustainable Development Goals and the Catholic Church. Catholic Social Teaching and the UN's Agenda 2030*, red. K. Cichos, J. Sobkowiak, R. Zenderowski, R. Sadowski, B. Zbarachewicz, S. Dziekoński, Taylor & Francis 2021.

<sup>23</sup> K. Stępiak, *Fenomen reklamy religijnej*, Warszawa–Pułtusk 2017; K. Marcyński, *Kompeten-*

prestżowych czasopismach medioznawczych („Studia Medioznawcze”, „Zeszyty Prasoznawcze”, „Central European Journal of Communication”)<sup>24</sup>, jak również w zagranicznych<sup>25</sup>. Warto odnotować prace kolegium redakcyjnego kwartalnika naukowego „Kultura – Media – Teologia”, którego redaktorem naczelnym od 8 grudnia 2020 r. jest ks. dr hab. Rafał Leśniczak.

W strukturach Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej znajdują się m.in. ks. dr hab. Krzysztof Stępnia, który kieruje pracami sekcji Komunikowanie religijne, oraz dr hab. Monika Przybysz, kierująca sekcją Public Relations<sup>26</sup>.

Decyzją z 14 października 2020 r., nr 25/2020, Dziekana Wydziału Teologicznego UKSW powołano zespół roboczy ds. przygotowania projektów przekształcenia programu studiów I i II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna<sup>27</sup>. Efektem prac Zespołu było wprowadzenie w życie wszystkich wytycznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej z 2017 r., w tym m.in. usunięcie z programu studiów przedmiotów o charakterze teologicznym oraz wprowadzenie ogólnej zasady, że tylko ci wykładowcy będą prowadzić zajęcia w Instytucie, którzy spełniają przynajmniej jeden z następujących kryteriów: mają stopień naukowy w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, mają dorobek naukowy w tejże dyscyplinie, wskazali nauki o komunikacji społecznej i mediach jako dyscyplinę wiodącą.

### 3. DZIAŁALNOŚĆ STUDENCKA

Studenci IEMiD czynnie uczestniczą w pracach kół naukowych. W ten sposób pogłębiają zainteresowania naukowe. Koło Naukowe Studentów IEMID UKSW, którego opiekunem jest dr Aleksandra Gralczyk, działa od 2002 r., podejmując badania medioznawcze. Celem Koła Naukowego jest m.in.

---

*cja komunikacyjna. Studium medioznawcze*, Warszawa 2017; M. Laskowska, *Kształcenie w zakresie etyki dziennikarskiej w kontekście współczesnych wyzwań mediów społecznościowych*, Warszawa 2018; R. Leśniczak, *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013–2016)*, Warszawa 2019.

<sup>24</sup> Por. np. K. Stępnia, *Advertising in Communication of the Catholic Church. The Case of Poland*, *Central European Journal of Communication* 2020, nr 13 (27), 409–425; M. Laskowska, *Estetyka komunikacji jako wyraz grzeczności*, *Zeszyty Prasoznawcze* 2021, nr 1 (245), 9–20; K. Stępnia, *Reklama religijna jako odrębny rodzaj reklamy*, *Zeszyty Prasoznawcze* 2018, nr 2 (234), 327–341; M. Jarosz, *Działania aktywistów języka inkluzywnego w mediach społecznościowych a społeczne przestrzeganie femintyłów*, *Studia Medioznawcze* 2021, nr 22 (3), 995–1014.

<sup>25</sup> Por. np. R. Leśniczak, *News coverage of Christian churches and other religious bodies dealing with the Covid-19 pandemic: An analysis of newspapers in German and English*, *Church, Communication and Culture* 2022, nr 7 (1), 175–195.

<sup>26</sup> Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej, *Sekcje badawcze*, <https://www.ptks.pl/sekcje-badawcze> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>27</sup> Monitor UKSW. Wydział Teologiczny, *DECYZJA NR 25/2020 Dziekana Wydziału Teologicznego UKSW z dnia 14 października 2020 r. w sprawie powołania Zespołu roboczego ds. przygotowania projektów przekształcenia programu studiów I oraz II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna*, <https://monitor.uksw.edu.pl/wt/docs/349> (dostęp: 27.12.2022).

Promocja i integracja najaktywniejszych studentów Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa w UKSW, dążenie do stworzenia wyróżniającym się studentom Instytutu optymalnych warunków rozwijania zainteresowań, zdobywania wyższych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego<sup>28</sup>.

Do najważniejszych, deklarowanych w Statucie, sposobów realizacji celów Koła należą:

Współdziałanie z innymi organizacjami studenckimi UKSW, szczególnie z Samorządem Studenckim, z kołami naukowymi UKSW i innych szkół wyższych; organizowanie przedsięwzięć naukowych, umożliwiających studentom zdobywanie dodatkowej wiedzy i umiejętności zawodowych; podejmowanie działań na rzecz rozwoju kultury studenckiej oraz aktywności studentów, w tym organizowanie imprez i warsztatów dziennikarskich czy medialno-edukacyjnych; tworzenie przestrzeni medialnej dla szerszej twórczości studentów (np. gazeta, strona internetowa); pomoc w organizowaniu dostępu do literatury przedmiotowej i w zdobywaniu doświadczenia zawodowego; organizowanie oficjalnych spotkań, konferencji, sympozjów z udziałem specjalistów w dziedzinie edukacji medialnej i dziennikarstwa<sup>29</sup>.

Warto odnotować, że w 2020 r. prace Koła Naukowe IEMID UKSW zaowocowały monografią naukową *Relacje w cyberprzestrzeni*, wydaną przez Wydawnictwo Naukowe UKSW<sup>30</sup>.

Koło Naukowe Medioznawców Podróżników istnieje w strukturach uczelni od roku akademickiego 2013/2014 i jest inicjatywą studentów dziennikarstwa UKSW<sup>31</sup>. Głównym celem działalności Koła jest poznawanie historii i dziedzictwa kulturowego Warszawy. Studenci, poprzez spacer edukacyjny po stolicy, poznają „pomniki kultury i sztuki, budowli i przestrzeni architektonicznych, mających związek nie tylko z najnowszymi dziejami Polski, ale także z różnymi przekazami medialnymi”<sup>32</sup>.

Ponadto warto odnotować istnienie Koła Naukowego Public Relations w Social Media. Organizacja ta:

jest jedynym Kołem Naukowym na UKSW skupiającym w swoich szeregach studentów oraz doktorantów interesujących się takimi dziedzinami jak public relations i marketing, a także obszarem komunikacji w mediach społecznościowych. Unikalna wartość tej organizacji wyraża się we współpracy ze specjalistami PR, w tworzeniu realnych projektów komunikacyjnych, organizacji konferencji naukowych z udziałem ekspertów, a także przygotowywaniu szkoleń i warsztatów z zakresu social media, PR oraz komunikacji marketingowej w Sieci<sup>33</sup>.

Studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna uczestniczą ponadto m.in. w projektach finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju: „Absolwent z Kompetencjami”, „Praktyki z Sukcesem”, „Uniwersytet 2.0. Innowacyjna Edukacja. Efektywne zarządzanie”<sup>34</sup>.

<sup>28</sup> Koło Naukowe Studentów IEMID UKSW, *Statut*, [http://kns.iemid.uksw.edu.pl/?page\\_id=2](http://kns.iemid.uksw.edu.pl/?page_id=2) (dostęp: 27.12.2022).

<sup>29</sup> Tamże.

<sup>30</sup> *Relacje w cyberprzestrzeni*, red. A. Graczyk, Warszawa 2020.

<sup>31</sup> Wydział Teologiczny Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Koła Naukowe*, <https://teologia.uksw.edu.pl/node/22> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>32</sup> Tamże.

<sup>33</sup> Tamże.

<sup>34</sup> Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Projekty finansowe z funduszy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*, <http://test.uksw.edu.pl/pl/projekty-ncbir> (dostęp: 27.12.2022).

#### 4. PROGRAM STUDIÓW

Studia na I stopniu, o charakterze praktycznym, przypisane są w 100 proc. do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach. W opisie efektów uczenia się, będących częścią załącznika do Uchwały nr 24/2021 Senatu UKSW z 22 kwietnia 2021 r. można przeczytać:

Studentom dziennikarstwa dostarczana jest podstawowa wiedza o: współczesnych naukach o mediach i komunikowaniu społecznym, etycznych i prawnych zasadach regulujących nowe i dotychczasowe zawody medialne, zasadach funkcjonowania współczesnych instytucji społecznych. Studenci uczeni są: rozumienia kontekstu społeczno-gospodarczego funkcjonowania współczesnych instytucji medialnych, orientacji we współczesnych instytucjach i procesach społecznych, kreatywnej pracy zespołowej w mediach, etycznej odpowiedzialności zawodowej. Studenci rozwijają umiejętności: tworzenia i krytycznej interpretacji tekstów medialnych, dedykowane konkretnym technologiom medialnym, zależnie od bloku praktycznego<sup>35</sup>.

Studia na II stopniu o charakterze ogólnoakademickim przypisane są, podobnie jak na I stopniu, w 100 proc. do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach. W opisie efektów uczenia się, będących częścią załącznika do Uchwały nr 25/2021 Senatu UKSW z 22 kwietnia 2021 r. można przeczytać:

Celem kształcenia na studiach II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest w głównej mierze: dostarczanie pogłębionej wiedzy o współczesnych naukach o komunikacji społecznej i mediach, rozumienie kontekstu społeczno-gospodarczego funkcjonowania współczesnych instytucji medialnych, poznawanie etycznych i prawnych zasad regulujących nowe i dotychczasowe zawody medialne jak również prowadzenie badań medioznawczych w zakresie nowych obszarów rynku medialnego<sup>36</sup>.

#### 5. REFLEKSJE KOŃCOWE

20 lat istnienia Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW oraz jego dotychczasowe osiągnięcia badawcze i dydaktyczne są powodem do radości i satysfakcji. Proces kształcenia i proponowana kandydatom na studia, oferta edukacyjna ulega systematycznej poprawie i uwzględnia współczesne wyzwania rynku mediów.

Przed Instytutem Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW stoi wiele wyzwań. Do nich należą: uzyskiwanie awansów naukowych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach przez pracowników Instytutu, wzbogacanie dorobku naukowego w dyscyplinie, pogłębianie współpracy zagranicznej i odbywanie stażów naukowych przez kadrę naukową Instytutu, kierowanie projektami badawczymi uzyskiwanymi w ramach konkursów Narodowego Centrum Nauki czy

<sup>35</sup> Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Program studiów 1 st. Dziennikarstwo ogólne*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=info&id=7305> (dostęp: 27.12.2022).

<sup>36</sup> Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Program studiów 2. st. Komunikacja medialno-marketingowa*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=info&id=7307> (dostęp: 27.12.2022).



Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Skuteczność w realizacji powyższych zadań z pewnością zaowocuje w przyszłości uzyskaniem wyższej kategorii przyznanej dyscyplinie po ewaluacji działalności naukowej, a w konsekwencji uzyskaniem uprawnień do nadawania stopni naukowych: doktora i doktora habilitowanego, jak również prowadzeniem studiów III stopnia.

## BIBLIOGRAFIA

- Adamski A., *Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Historia, teraźniejszość i przyszłość*, Studia Theologica Varsoviensia 2013, nr 51 (1-Numer Jubileuszowy 1963–2013), 167–180.
- Adamski A., *Ksiądz profesor Antoni Lewek (1940–2010) i jego zasługi dla edukacji medialnej*, Biuletyn Edukacji Medialnej 2012, nr 1, 118–128.
- Bartnicki R., *Ks. prof. dr hab. Antoni Lewek – twórca Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na UKSW*, Kultura – Media – Teologia 2010, nr 2 (2), 64–77.
- Hofman I., *Paradygmaty nowej dyscypliny*, Studia Medioznawcze 2019, nr 20(4), 308–317.
- Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Program studiów 1. st. Dziennikarstwo ogólne*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=info&id=7305> (dostęp: 27.12.2022).
- Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Program studiów 2. st. Komunikacja medialno-marketingowa*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=info&id=7307> (dostęp: 27.12.2022).
- Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, *Struktura*, <http://media.uksw.edu.pl/index.php?mod=my&id=7106> (dostęp: 27.12.2022).
- Instytut Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS, *dr Rafał Leśniczak*, <https://www.umcs.pl/pl/dr-rafal-lesniczak,20151.htm> (dostęp: 27.12.2022).
- ISAP – Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz. U. 2018 poz. 1668 <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=W-DU20180001668> (dostęp: 27.12.2022).
- Jabłonowski M., *Czy istnieją aksjomaty teologii środków społecznego przekazu w naukach o mediach?*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018, 209–217.
- Jarosz M., *Działania aktywistów języka inkluzywnego w mediach społecznościowych a społeczne postrzeganie feminatywów*, Studia Medioznawcze 2021, nr 22 (3), 995–1014.
- Jeżak-Śmigieliska M., Lender-Gołębiowska M., Makuła M., Skóra E., *Teologia mediów i komunikacji jako nowa perspektywa badawcza w naukach o mediach*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018, 171–194.
- Kała D., *Ogólne przesłanki nadania stopnia doktora habilitowanego*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2021, nr 83 (1), 229–242.
- Klauza K., *Medialna eklezjogeneza w środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ksiądz Profesor Antoni Lewek (1940–2010) i spadkobiercy jego troski*, Kultura – Media – Teologia 2011, nr 6, 8–17.
- Koło Naukowe Studentów IEMID UKSW, *Statut*, [http://kns.iemid.uksw.edu.pl/?page\\_id=2](http://kns.iemid.uksw.edu.pl/?page_id=2) (dostęp: 27.12.2022).
- Laskowska M., *Estetyka komunikacji jako wyraz grzeczności*, Zeszyty Prasoznawcze 2021, nr 1 (245), 9–20.
- Laskowska M., *Kształcenie w zakresie etyki dziennikarskiej w kontekście współczesnych wyzwań mediów społecznościowych*, Warszawa 2018.
- Leśniczak R., *News coverage of Christian churches and other religious bodies dealing with the Covid-19 pandemic: An analysis of newspapers in German and English*, Church, Communication and Culture 2022, nr 7 (1), 175–195.

- Leśniczak R., *Sprawozdanie z konferencji naukowej organizowanej z okazji 25-lecia istnienia studiów dziennikarskich na Wydziale Teologicznym UKSW*, 25 X 2017, Łódzkie Studia Teologiczne 2017, nr 26 (4), 214–216.
- Leśniczak R., *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013–2016)*, Warszawa 2019.
- Marcyński K., *Kompetencja komunikacyjna. Studium medioznawcze*, Warszawa 2017.
- Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Wyniki ewaluacji działalności naukowej za lata 2017–2021*, 2.08.2022, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wyniki-ewaluacji-dzialalnosci-naukowej-za-lata-2017-2021> (dostęp: 27.12.2022).
- Monitor UKSW. Wydział Teologiczny, *Uchwała nr 611/2019 Rady Wydziału Teologicznego UKSW z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie struktury Wydziału Teologicznego*, <https://monitor.uksw.edu.pl/wt/docs/292> (dostęp: 27.12.2022).
- Monitor UKSW. Wydział Teologiczny, *DECYZJA NR 25/2020 Dziekana Wydziału Teologicznego UKSW z dnia 14 października 2020 r. w sprawie powołania Zespołu roboczego ds. przygotowania projektów przekształcenia programu studiów I oraz II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna*, <https://monitor.uksw.edu.pl/wt/docs/349> (dostęp: 27.12.2022).
- Olędzki J., *Komunikować dla integracji. Wprowadzenie*, w: *Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2018, 9–20.
- Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej, *Sekcje badawcze*, <https://www.ptks.pl/sekcje-badawcze> (dostęp: 27.12.2022).
- Relacje w cyberprzestrzeni*, red. A. Gralczyk, Warszawa 2020.
- Sustainable Development Goals and the Catholic Church. Catholic Social Teaching and the UN's Agenda 2030*, red. K. Cichos, J. Sobkowiak, R. Zenderowski, R. Sadowski, B. Zbarachewicz, S. Dziekoński, Taylor & Francis 2021.
- Stępnia K., *Advertising in Communication of the Catholic Church. The Case of Poland*, Central European Journal of Communication 2020, nr 13 (27), 409–425.
- Stępnia K., *Fenomen reklamy religijnej*, Warszawa–Pułtusk 2017.
- Stępnia K., *Reklama religijna jako odrębny rodzaj reklamy*, Zeszyty Prasoznawcze 2018, nr 2 (234), 327–341.
- Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach*, red. J. Olędzki, Warszawa 2018.
- Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Projekty finansowe z funduszy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*, <http://test.uksw.edu.pl/pl/projekty-ncbir> (dostęp: 27.12.2022).
- Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, *Postępowanie habilitacyjne – dr Małgorzata Laskowska*, <https://www.wdib.uw.edu.pl/strona-archiwalna/wydzial/nauka-i-badania/habilitacje/2205-postepowanie-habilitacyjne-dr-malgorzata-laskowska> (dostęp: 27.12.2022).
- Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, *Postępowanie habilitacyjne – ks. dr Krzysztof Stępnia*, <https://www.wdib.uw.edu.pl/strona-archiwalna/wydzial/nauka-i-badania/habilitacje/1879-postepowanie-habilitacyjne-ks-dr-krzysztof-stepniak> (dostęp: 27.12.2022).
- Wydział Teologiczny Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Koła Naukowe*, <https://teologia.uksw.edu.pl/node/22> (dostęp: 27.12.2022).

**INSTITUTE OF MEDIA EDUCATION  
AND JOURNALISM UKSW IN WARSAW  
– SELECTED REFLECTIONS ON THE 20TH ANNIVERSARY  
OF THE INSTITUTE**

Summary

The aim of the article is an attempt to determinate the scientific and research condition of the Institute of Media Education and Journalism of UKSW in Warsaw on its 20th anniversary. The analysis covered the position of the Institute in the discipline of social communication and media science, the structure and research profile of the Institute, student activity and study program.

**Key words:** research, the Institute of Media Education and Journalism, academic staff, social communication and media sciences

**Nota o Autorze**

Ksiądz **Rafał LEŚNICZAK** – doktor habilitowany nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach (Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS 2020). Jest zatrudniony na stanowisku profesora uczelni w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Kierownik Katedry Komunikacji Społecznej, Public Relations i Nowych Mediów Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie. Jest autorem dwóch monografii *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013–2016)* (2019) oraz *Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach „Tygodnika Powszechnego” (2015–2020)* (2023), jak również autorem ponad 80 publikacji naukowych z zakresu mediów, religii i polityki. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół komunikowania politycznego, public relations oraz mediatyzacji polityki i religii. ORCID ID: 0000-0003-0099-4327

Kontakt e-mail: [r.lesniczak@uksw.edu.pl](mailto:r.lesniczak@uksw.edu.pl)